

felszerelése, logykorlatok) . . .	2.590.000
3. Ruházat és szerelvény . . .	25.000
4. Nyomatványok . . .	20.000
5. Új mértékek és súlyok beszerzése . . .	8.000
6. Mivelődések csözlőre . . .	14.000
7. Építkezések . . .	184.000
8. Gyakorló-tér szerzésére . . .	36.000
9. Kárpótlások . . .	18.300
10. Első építési részletek . . .	445.000
11. Második építési részletek . . .	227.300
12. Negyedik . . .	200.000
13. Hatodik . . .	330.000
14. Katonai földrajzi intézet . . .	527.700
15. A számfelviteli iktatók . . .	650.000

Összesen: 5.200.000 ft

Ezenkívül az ágyuk beszerzésére hat millió van előirányozva.

Biztosítási ügy

A „M. Polgár” közéleti száma a fentebb citált ügyemre méltó cikket hoz, melyet a biztosítói körökben méltóan tartunk innét reprodukálni:

A választások megjelölése a az országgyűlés szüntelése folytán beállott szélsőben közepette éppen akkor alkalmak és okok fali magányom és kényszerűtőlenségekben becses lapja hasábjait felkeresni.

Az ügy van legalább is oly fontos, mint annak eldöntése X. vármegye V. kerületében Péter- vagy Pál választások meg honatjának, mely jobboldali vagy volt baloldali jelölt jutott-e be az ígért földre?

Pénzürlő van szó, mi tudvaleg az nálunk egyik meglehetősen keresett czikk, aztán melleseleg kisse arról is, hogy az én magyarázom mennyire birt eddigi kárán tanulni, s elég-e még mindig egy pár szemképráztatás arra, hogy bebhnynt megírta meyen „Mercantil” ungarisch (?) engliche Versicherungs-Gesellschaft” felirattal és czéggel, ékes németességgel írva, e napokban egy felirást kaptam Pestről, melyben minden sok hímzés hámozás nélkül egyszerűen fel vagyok szólítva, hogy azon este, ha valamely más [biztosítási] társaságnál tűz ellen már biztosítva lennék, az illető kötelezet kijárok fel nekik Pestre, mert ők látatlanban is állhatják, hogy jobban, előnyösebben stb. megcsinálják, mint más, ha pedig nem volnék biztosítva, akkor is egyenesen forduljak hozzájuk, mert ők ilyen s olyan, szám szerint 39 millió forinttal kereskednek ezúttal az én biztosítómérről. Alá volt ezen német felhívás írva G (general vagy — eor?; Klappa és grí. Károlyi Ede által. Egy mellékelt Prospektus szintén szép németességgel, megtanít engem arra, hogy Angliában van egy biztosítói társaság, melyet úgy hívunk, hogy „North British and Mercantile Insurance Company” s ez birtokában lévén a felhívásban említett 39 millió, azzal viszontbiztosítási összeköttetésben lévő, jól áll a „Mercantil” (ungarischengliche) biztosításiért. Szóval, ugy adatik ez a dolog, mintha nem is „North British” (Londonban), hanem a „Mercantil” (Pesten) disponálna azzal a 39 millióval. Ezt a prospectust alá írta valami Albert von Kossa General Secretair, s leghatal következik aztán a „North British, vagyonnyelvény, melyet azonban már nem irt alá senki. S ez jól is van így, mert az angol biztosítói társaságok, nem sokríván évi száma-

dásaikaita közönség elé bocsátani, ugy sem lehetnek azon helyzetben, hogy annak hitelességet megbíráljuk.

Inkább egyszerűen acceptáljuk a 39 milliót, mely Londonban van (?) s melyet a Mercantil Pesten cégtábláján használ, semmit sem adva arra az elavult példabeszédre, hogy jó borknak nem kell csögr. Már most nem tudva tisztán, hog hol fogok én majd biztosítva lenni, a „North Britishnél Londonban, vagy a Mercantilnél Pesten, végére jártam a dolognak és következő czifra historiára jöttem. A pesti „Mercantil” semmi, csak a papíron existál, festett színnal, ünnepképe a North Britishnak s bücsőjét Bécsben ringatta F. D. Burger ur, ki valamikor a megbukott „Hungariának” volt igazgatója. Ez pedig úgy történt, hogy Burger ur a londoni North Britishnek bécsi ágyúka lévő, folyamodott a magyar kormányhoz társasága nevében concessiórt a magyar korona országában működhetésért. A magyar kormány a concessiót nem adta meg. De Burger ur sokat finámb ember, hogy sem eféle apróságok fel akadnak; rajta ugyan egy magyar kormány ki nem fog; került — fordult s élt előt a kormányán azzal, hogy jó, hát akkor alakít ő egy önálló magyar társaságot, lelet a miniszter asztalára egy írást, melyben nem volt sem több, sem kevesebb, minthogy a társaság már meg is van, úgy hívják „Mercantil” — a részvényeket mind alá írta a „North British”, a tőke be is van fizetve North British által Pesten nem, a North Britishnél Londonban. Erre aztán a miniszter nem tudott cadentat mondani s megszűretett a „Mercantil” engliche ungarische Versicherungs-Gesellschaft in Pest, melyet előfordultak esteiben annál könnyebb leend Pesten perelni, mert a pénz (?) Londonban van a North Britishnél. Ez a keletkezési historiája ezen legújabb biztosítói társaságnak, mely egész konyában készül concurrentiát csinálni a mi meglevő három magyar társaságunknak.

Solid, tisztességes concurrentia ellen semmi kifogásom, ámbár úgy tartom, nekünk magyar embereknek, kivétel esziettségünkben kétszeres kötelességünk mindenfelet és előtt a hazait pártolni, azt erősíteni — nem pedig a londoni sterlingek csillag fénye (éls nekünk a fénye is) által vakítani el magunkat.

Tény lévén azonban, hogy a „Mercantil” (ungarisch-engliche) minden kitéltét módon agít a hazai magyar társaságok ellen (melyek nem hivatkozunk ugyan londoni pénzre, hanem ha kárunk van, azt itthon fizetik) s ezen agitációjában egész oldal felelőseket meg kapták, hogy elől a emberektől biztosítási kötevényeket s mivel lehetnek, kivált a világ forgalmától távolabb fekvő s bécsi posztoszekre már is eleget költöztet Erdélyben naivabb emberek, kiert csakugyan elváltak a londoni 39 millió s a hazai hivatkozással elég ügyesen seimozott comedia, kötelességgé válik a magyar közönség kisse köztőléből is szemébe néznie ennek a legújabb bécsi találmánynak, mely lehet holnap már más utódnára is talál, ki nem is többé Londonban, hanem éppen pekingi tölkekre fogja magyarságát alapítani.

Miután pedig az írást biztosak lehetünk, hogy pénzünket, ha oda adjuk, kivisünk Londonba (esetleg Pekkingbe) de, hogy szükség esetén kapunk-e mi valamit abból a sokat emlegetett 39 millióból? ez írást nem lévő sem-

mi garancia, a közvayon érdekében szükséges figyelemzetni a magyar közönséget a nagy hüvöl fellelő „Mercantil” fennebbiben röviden esettelt keletkezési historiája, mely nem egyből, mint a kormány és törvényhozás kijátéka és spekuláció a magyar közönség jóhiszeműségére, hogy ne mondjuk bárgyúságra.

A „Mercantil”, melynek összes magyarországi alapítóje egy darab papírból áll, melyen igazoltatik az állítólagosan Londonban történt beiktatás, tulajdonképp egy fingított társaság, mely a törvény által szabott külső ártásmukkal bír ugyan, de a szükséges önállóság hiánya, aztán főleg alapítókének (?) az ország határain kívül placirozása folytán felelősségre, sikeresen legalább, bajosan fog vonatni lenni. A Mercantil egyszerűen egy vizs-biztosítói bureauja a londoni North Britishnek, mely tetszése szerint és szerződése értelmében fog minden egyes káresetben a fizetés ellenvételét mondhatni. A jó magyar közönség perelheti ugyan a Mercantilt, meg is nyert, de exequálni az ítéletet bajosan fogja tudni, először mert alapítóje (?) nincs az országban, másodszor, mert egészen North Britishől függ, annak kénye és tegre leend hivatva a döntő szót mondani. Az, hogy peres esetekben a hazai bíróságoknak igéri magát alvételni, — mirol egybírart a biztosítási feltételek melyen hallgatnak és csak a prospectus szól, — egyszerű frásis, mely elveszt minden értékét az ítélet exequálásának lehetetlensége vagy legalább is feleletbő nehéz volta miatt. Az abszolút függés, melyben a „Mercantil” a londoni társasággal szemben áll, kitesztik a biztosítási feltételek szövegéből, melyek dracoi szigor mellett világosan a buzd háziasak lehetőséget sanctonálják. Így a 6-ik §. a biztosítás érvénytelensége terbe állít, megkivánja a biztosított, hogy ha csak fenyegetni is tüvesszeli, arról írásos jelentést tegyen 24 óra alatt; a 7-ik §. megrendeli, hogy a károsult maga kérjen maga ellen a hatóságnál vizsgálatot és törvényeszi bizonyítványt nyújtson be a társasághoz a tüzeset írást és általában már előlegesen is igazolja törvényesen, hogy van-e joga kártérítést követelni vagy sem. A 8-dik czikk szerint a társaság csak 4 hételt a tüzeset után köteles a kárt megbecsülni, de a károsultnak nem szabad (10-dik §.) a becsü bekövetkeztéig az elkárosult tárgyakhoz nyulni, Ingó tárgyak (12-dik §.) elégségsé a társaság három különféle inventariomtól követel. A 14-dik §. szerint a társaság a kárt nem az illető ügynökéig által, hanem csak központban, hol a követvén kiállított, fizeti, azt is csak egy hó múlva a megállapodás után. Vtás eseteknél a 17-dik §. a választott bíróság székhelyét határozottan Pestre teszi ugyan, de már a 18-czadik §. a tulajdonképp peres esetekről szólna, azokat bíróság elé utalja, azonban a bíróság székhelyének megjelölése nélkül, a minthogy egyáltalában arról, hogy a „Mercantil” hol tartozik pertállania biztosítási feltételekben említés sincs, holott a jogviszonyt biztosítói és társaság közt, egyedül ezek szabják meg. Semmi kétségem, hogy e feltételek a társaság érdekeit előforduló esetekben igen sikeresen lesznek képesek védeni, de hogy mennyiben fognak ezek a közönség

érdekeinek megfelelni, az más kérdés, én egyszerűen figyelemzetést kívántam tenni annak a közönségre, mely a feltételeket rendszeresen csak akkor szokta elolvasni, midőn már késő, a kár esetén; annak a közönségre, mely elég könnyelmű lesz a „Mercantil” által ígátottat idegen 39 millió London pengőreire hallgatni. A mi pedig ezen 39 milliót illeti, az ha megvan csakugyan, mi iránt azonban semmi bizonyítékot nem látok, a papir pedig közüdmönslag igen társalmas, magában szép összeg, de szakértők állítása szerint véghetetlen csekély és teljesen elégtelen is lehet, ha a vele szemben vállalt közzkázart aránytalan nagy. Hogy tényleg hány milliót közzkázott hordoz a North-British a papíron kimutatott 39 millióval szemben? az írást a méreg igen óvatosan s hazai társaságainak szokásaitól elütőleg nem nyújt felvilágosítást s így mindaddig, míg ez írást tisztában nem vagyunk e nagy összegnek nemcsak nem impónál, de éppen a hordozott közzkázart mekkorasága elhallgatásának gyanus volta, annak elégtelenségét engedi sejtetni s élkéven emlékeztet a szintén londoni „Albert” című társaságra, mely ezélt pár ével 36 millió biztosítéki alappal bukkott meg, e roppant összeg az elévált közzkázattal szemben elégtelenné bizonyult.

Ezek az én szerény falusi nézetem a nagy hüvöl hazai társaságaink ellen agitáció „Mercantil”-ra nézve, mely Londonba hivatkozik, Bécstől igazgattatik és mégis „ungarisch” s mely a fennálló magyar társaságoknál meri magát jobbnak mondani akkor, midőn összes alapítóje egy „Erklärungból áll!

Ilyen jótéktűtnek veled jó magyar még ma is a bécsi urak, ha aztán rosszult az ki kár nézve, keresethet igazodott Londonban!

Egyelőre figyelemzetéssel ennyit. Ha felsorolt adataim részben téves információ alapulnak, a helyreigazítást szívesen veszem, de akárhogy álljon az ügy, a magyar közönségnek nincs szüksége jó pénzét szép ígéretek fejében kifizetőre küldeni; félt, hogy egy távolsg miatt magk nehezen fog visszakérülni! Aztán nem is szorulunk idegen társaságra! Aztán nézetem szerint mind pénzügyi, mind nemzeti szempontból kötelességünk ellenek határozott állást foglalva hazai társaságaink mellett hiven megállni, melyek sokszorosan bebizonyították már, hogy hivatásuknak minden sok frasis nélkül, tudnak is akarnak is megfelelni.

Haza!

KÜLFÖLD

Kolozsvár, 1875. aug. 3.

A német püspökök kinyilatkoztatást, hogy loyális segélyeket nyújtanak az egyházvaygon közönségre vonatkozó törvény végrehajtásához. Az ultramontán sajtó természetesen nincs a dologgal megelégedve, de hát nem lehet róla tenni. A „Prov. Correspond.” a püspökök ezen lépéséről írva, mondja, hogy a clerus az által, hogy a törv. végrehajtásban részt vesz, tényleg feladta azon álláspontját, mely szerint az egyház nem nyújthat segélyeket az állam által egyházi ügyekben eggyoldulal alkotott törvények végrehajtására. Az a „soha,” mit a kat. püspökök csak kevéssel is eszelőt mind törvényvel szemben hangoztattak, most elvesztette erejét és értékét s valószínűleg elfojja veszteni a többi törvényekre nézve is. A püspökök, még mikor e törvény tárgyalatott, tiltakozást intéztek a kormányhoz és a házhoz egyaránt, az ultramontán vezérek és lapok félreverték a haragot, hogy az egyház soha, sohasem fogja elismerni e törvényeket, és mégis daczára a tiltakozásnak, a törvény elismertetet a clerus részéről, a püspökök megengedték s a papok fél is szölitőtték az egyház község tagjait, hogy a törvény által megszübhott választásokban részt vegyenek. Ez lesz sorsa és végeredménye hihetőleg a többi tiltakozásoknak is. Ha ez egyszer bekövetkezik, helyre fog állani s rez néklőzött béke az állam és az egyház közt.

Az angol felsőház megszavazta a csatorna-ágyat engedélyt. — Az alsóházban a kormány kijelenté, hogy hadijogi értékeztetre további meghívást nem kapott, a kormány nézetei tekintetben nem változtak. Egy interpelláció folyt a kormány megerősít, hogy a spanyol csapatok a cantabrian tengerparton több helységet bombáztak; a brit kormány nem híz, hogy netáni fölszólalások sikerre vezetnének. A kormány kijelenti továbbá, hogy a francia kormánytól régóta folynak a tárgyalások a nyugotafrikai birtokok kölcsönös kicseréléséről, de eddig sikertelenül.

A hercegovinai torongásról. A zárdai dalmát „Národní List” a hercegovinai felkelésről a következő távirati közleményeket hozza: Metkovics, jul. 25. A török nagy számban támadták meg a felkelőket Strug mellett. Eorice falut felgyújtották. Az öregeket, nőket és gyermekeket legyilkolták. A török barbár-

ságuk se vége, se hossza. — Metkovics jul. 25. A gyermekéket látogató felkelők a határszelen az osztrák strázsáknál teszik le a fegyvereiket. Törökországba saját tüzehajóikat védelmezendők visszatértek. Alldi nerü eszár. Kir. biztos nem adja vissza nekik fegyvereiket! Igazság-e? Eeszednek minden a mi szent, vegyék elejét ezen jogtalanságnak. — Metkovics, jul. 27. Tegnapi heves és véres ösüvés közös történt Dolában Stolica mellett, Dobrá Drenovec mellett. A felkelők legyereiket kilővén, késsékel 250 törökök gyilkoltak le, csak a mindegyre tart.

Könyvismertetés.

Növénybetegségek.

E napokban bocsátott közre dr. Szaniszló Albert, gazdasági tanár egy 54 nyolczadrujú lapra terjedő füzetet „Növénybetegségek” czimem, mely korrek tartalmaz és irlyia miatt méltán foglal helyet a gazdasági irodalom komoly termékei között.

Általános és mindenkori a panas, hogy a kultúrnyvényeket igen sok betegség gytrti. E jelentés a természetvédtárt és a gándikat egyaránt érdekli.

A természetvédtárt az előző növények, a talajvizonyok és a rovarfejtlődés vizsgálatára osztották, a gándikat pedig a természetudomány szükségességeire figyelemzetni, nyomozásra és a természetvédtárvakról való értékesítés vezekli a közjót érdekében. Nem is kések, eddigleg sem kések a francia meg a német gándik hasznukra forditani mindazon vívmányokat, melyeket nekik a természetudomány gygyeszerül kijelölt.

E jóhiszemű buzgósnak, e józan tudás-vágyak tulajdonúknak, hogy az említett két nemzetnek van népszerű gazdasági irodalma, hogy nálunk bármely új vívmány népszerűvé, közkinccsé válni csakhamar.

Amde nálunk — tisztelt a kivételnek — a külföldi jeles irodalmi termékek háza nyelvinünk sem kelandók, mert nem értjük meg őket félig szundikálva, mert nem esiklandoznak eléggé phantasiának.

A ki a népszerű mű alatti hasznú léte ereszett s hazugsággal garnizított irományt ért, az ne vegye meg a „Növénybetegségek” című füzetet, mert e rövid és hiteles foglalatja mindannak, a mit a világírodalom e téren felmutatott és igaznak talált. De az se vegye a kezébe e füzetet, a ki nagy-szabású fejtevésekben, csodás jóslatokban és babonás mélyletekben szeret gyönyörködni, mert ilyesmirel említés sem történik abban.

E szerény füzet konyon folyó és értelmes nyelven szól: 1) a kedvezőtlen életriszonyok által előidézett betegségekről, 2) a növénysejtelésekről, 3) Virágos és virágatlan növényekről, mely utóbbiak közül, sok más mellett, különösen az üsögöt és a gabonaszórást tárgyalja terjedelmesebben s igen világos alakban.

Az egész füzetet végigvonuló eleven hangulat, a kifejezések szabotassága és az anyag berendezése és földolgozása kétségsbe nemzható bizonyosság tesznek arról, hogy szerzője az önálló vizsgálat módszereiben járatos, mert az önálló buvár beszélhet csak a természetudomány terén a meggyőződés hangján.

Legjobb meggyőződésünket követjük és hazafiai kötelességet teljesítünk, midőn a „Növénybetegségek” című füzetet garádkának a legmelegebben ajánljuk.

P. K.

Városi ügyek.

Hirdetmény.

A földad szabályozásról szóló 1875. évi t. cz. 35. §-a értelmében a jelenlegi kataszteri munkálatoknak a tényleges állapot szerinti kiigazítására alakult községi bizottság a kataszteri telek könyvének helyszíni megvizsgálását augusztus hó 4-én a városi hatáiban előforduló Tuzokmál és Aszapatak között, Aszapatak, Aszapatak háta megett, Aszapatak felett, Tuzokmál, a cserre alatt, Augustus hó 5-én: Hegyes-dom, Zsidó, Csatorna, Brétfő, Augustus-Gán Lomb, Nádas alsó, középső és felső tere Brétfő és Nádas-átore a laja nerü dőlőkben létező földrészelekre nézve folytatni fogja, mirol minden egyes földbirtokos értesítették: egyesszindul felhívataknak az is illelt birtokosok, kiknek ezen fent nevezett dőlőkben birtokuk van, hogy a kiutított napokra a helyszínen a működő bizottság előtt jelenjenek meg a végböl, hogy birtokaiknak a kataszteri telek-könyvben helyes vagy helytelen bejegyzéséről meggyőződést szerezzen, a helytelen bejegyzés esetében annak kiigazítását eszközöltesse.

Kelt Kolozsvárt, július 31-én 1875.

Filip István,

községi bizottsági elnök.

A madarak és rovarok.

A madarak védelmére a népiskoláknak és gazdasági egyleteknek Ischudi Frigyes után ajánlja

Lakatos József.

(Folytatás.)

A fészéket például, melyeket minálunk a népek védik és ápolják, ott kiszámíthatatlan mennyiségben fogdosók el. S gyakran a legkegyetlenebb módon ejtik meg őket, a meny-nyiben a levegőben szabadon lengő apró horgokat raknak szerte szét, melyeken a szegény állatokca valamely odátűzött fereg vagy bogár után kapva fennakad.

Az ilyen lakosság minden osztálya több helyig hagyományos buzgóssággal és lelhető erélytel magyarkot, csak azon néhány adatból is felszámítható, miszerint egyedül Langensche kerületben: évenként legyilkolt éneklő s másféle madár száma 60—70.000 dárba megy.

mbárdiában egyetlen napon egy roccolm árgam 1500 drb. madarat fognak el. arona, Bergamo s Brescia mellett egy ösönböl millió madárkát ölnek el.

Az érintett vidékek pedig csak részecskéjét épenk Olaszországnak, mennyire mehet tehát az évenkénti madárirtás az egész országban, ja megmondjuk, hogy az a madarak költözése alatt mindentűt így foly?

Valóban a pusztítás számbavehetetlen tömegreke szaporodik ilyenkor, s nevezetesen a partvidékeken foly legborzasztóbban a vandallizmus, mert ott a halálosan élfáradva megszszentül érkező madarakat seregekben botolják agyon.

Es ezen brutálizmus Schweizban is dívik Tessin kantonban; nem zabolozta ott sem az általános madarász járványt semmiféle pátenis. Már a kanton kapuiban, a Gemthörd és Bünden hegyeken terjesztik ki hálókait a cet-sinák, s a nálunk megkímélt és ápolat állatocskákat mindjárt a határon fogdosók el.

Csoda-e aztán ilyen körülmények közt, ha Olaszország csak ritkán talál az ember vagy egy éneklőmadarat, s Tessinben még a verbelek is a ritkaságok közé tartoznak.

A madarakra nézve valóban vértartóvá vált a narancsok hazája s az ember árulójává, ellenséggé lett legjobb barátainak. Romlást és halált lehelnek a gyönyörű virányok a vídám énekes madárkáknak, s ezek ha kikerülhetők a halált, a szép arcza, de veszélyes kezbe vétele miatt, az ember hátr meg a pihonék, halálos rettegések között, és a lehető leggyorsabban hagyják oda, hogy magoknak a megzsalásra a hegyeken vagy tengereken tulkeressenek valamely barátságos tanyát.

Ezekből tehát könnyű belátni, hogy költöző madaraknak ezen évről-évre előforduló dárjáróljárás mily órási mértékben অপásza, s ezen végtelen pusztításoknak reánk nézve mekkora hordereje van. Ezt érezük is valóban a legterjedelmesebb árnyalataiban; mert a belőle származó károkat keservesen tapasztaljuk erdőn s mezőn.

Az olasz nemzet elmondott kedvteléseit azonban mi nem akadályoztatjuk meg, hanem azjélefelelmekből reánk hármló károkat részben kárpóltatjuk azáltal, hogy ha a nekünk oly nagy hasznót hajtó madárkára annál több gondot fordítunk, minnél keserűben dúltatunk ellen.

Erre vonatkozólag két irányban működhetünk, t. i. ha őket egyáltalán minden m6-

donszaporítjuk, másfelől a költöző résznek védelmet és menhelyet eszközölünk.

Ilyen formán vihethők csak ki, hogy a madárpadás által felbomlott természeti rend legáltalb bizonyos határoki helyreállításához, s a rovarok szaporodása és az ezzel összefüggő nagymérvű terménypusztulások meggátolásának. Más módon nem érünk célzt.

Mert ezeken a természetes eszközökön kívül lehet ugyan ez ügyben meg a mesterséges eszközökre is gondolnunk, de az utóbbiak — határozottan állhatjuk, hogy sehol sem fognak kielégítők lenni.

A természetnek ugyanis az alsóbbrendű állatvilágok produktására oly rendkívüli nagy ereje van, hogy annak az ember semminemű mesterséggel sikeres gátot nem vehet.

A rajna mellékén például a szőlőbögér a szőlőkben s a pók és törvény a gyümölcs-fákban, daczára minden kitéltét elemünkösöknek évenként több százezer mérték károkat okoznak.

Torgau mellett az Annaburgi erdőnégek csak a végképpen kipusztítás meggátolhatása szempontjából több év óta a hernyók, kárteknők rovarok irtására évenként 25 ezer tallérrel felül költenek. S ezen roppant költségek mellett is az erdőből a rovarok miatt 5 ezer holdnál többet kelle kivágnai.

A Stettin mellett nagy erdőben 1837-ben valami 400 holdnyi területen valamennyi fát megkopasztottak a fényes gürdacs hernyői s a kormány ezer tallér adott ki, hogy belőlök vagy 94 milliót összeszedjék.

A hernyók pusztításai valóban határosak a hihetlenséggel.

(Folyt. köv.)

A „Kelet” t. szerkesztőjéhez.

Kolozsvárt. 1875. augusztus 3-án
A „Kelet” 175-ik számában Halász Ja-
ab egy juttatói cikket közöl ellene. A
ilyen a cikket, ezen olyan a szerzője is, nin-
en red tehát ezáltal semmi megjegyzésem, de
t nagy örömmel vettem tudomásul, hogy
alás Jakab az ügyet esküdték elő viszi. E
rdes roán névze kiváratások megoldást nem
orbetne, mint ezen az uton. Alkalmam lesz
galább az esküdték előtt elmondani néze-
met a Halász kinevezésével fől, melyet e
llanában is botrányosnak tartok.

Annnyit előre mondhatok, hogy ez az es-
dtsziki végtárgyalás nagyon tanulságos lesz!
egadja a t. szerkesztő ur szíves üdvözlé-
met.

Jónás.

A „KELET” magán-távirata.

eladott Buda-Pesten augusztus 3. 10.6.20 p. d. e.
Érkezett, augusztus 3. 10. 6. 35 p. d. e.

A tegnapi nemzetközi gabonásvár
oppant részét közt tartott meg, a
evők tartózkodása folytán azonban az
zlet föltette szűk határok közt maradt.
Venckheim tegnapielőt este a folyó
gyekben Bécsbe ment. A két kormány
őzi a bankigyi alkudoásokról szóló
clepölések. melyek vasárnap megie-
entek, egyszerű koholmányok bizo-
nyulnak.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, aug. 2. 1875.

— **Gr. Teleki Anna,** közb. gr. Te-
eky Domokos kedves ifjú leányának temetése
egnapelőt folyt le Sárpatokon roppant rész-
vétel mellett. A mint M.-Vásárhelyről értesít-
ek az összes vidéki birtokosok megjelent a
zép halott rovatálánál, hűlt kint telemt fe-
ett Szász Domokos tartott szívet átható szö-
kolatát.

— **A budai vízkárosultak** javára a
helybeli légheszegytől 9 ft küldött be-
zerkesztőségünkhöz. Ez összeghez Warmbrun
gazgató 5 ft ritál, üzletvezető Wurscher ur
fritál, s az összes munkások 3 ft ritál járul-
ak. Ezzel a szerkesztőségünkben begyűlt ös-
szeg 128 forint 94 krajczár és 2 darab ara-
nyot tesz.

— **Színházunkban** tegnap a „Zsidó”
színgitelenek valamely régi elvált, nagyon ke-
s és belbecselt bíró színműve adást. Az elő-
adásban egyébként volt némi bulváramatellé-
s, i. a szereposztás. Nem tudjuk, ha valamely
egy tünemény rendezésre készülnek-e első-
rangú színészeink, anyai azonban bizonyos,
hogy ily szereposztással azt a csekély számú
közönséget is elriaszthatni a színházról, amely
még netalán jár oda. Földesi szerepét vitte a
kar egy tagja, felesleges mondanunk, hogy
mily sikertel: az alak pedig a darab tulajdonképeni
hőse s Szteingyörgynek lett volna reszora.
Öhajtanak továbbá tudni, hogy Bódy Emma mi-
ért ne vihette volna Mari, a Földesi leány
szerepét, a mely sokkal nagyobb drámai erő-
t igényel, mint a minő a Mátráiné. A midőn
végül Janosi, inas nem derogált Kassainak, mi-
ért nem játszta Medgyesszi Liuzi, a szobalány
szerepét Berki J. helyett? Ha a darab gyen-
ge, legalább jó szereplőkkel kellene segíteni raj-
ta, így azonban nem sokat használunk a szin-
háznak.

— **Tegnapi országos vásárunk** vá-
sáron silányan mondható: a földmivel nép a
legutóbbi mezei munkáival szemlélve elfoglalva,
mind verők, mind eladók csekély lévénél jele-
mentek meg, sem kereslet tehát, sem kínálat.
Árak tekintetében az élelmiszerek árai roha-
mos emelkedést mutatnak, az erdélyi részekben
a búza és rozs-termesz jó közepesnek monda-
tók, tengeriben kitűnő termésre van kilátásunk,
ha csak a korai hideg és meg nem zavarja
kildásainkat; mindazonáltal a magyarországi
s a szomszéd tartományok gyenge, néhol ro-
s termésének híre nagyon felragatja nálunk kü-
lönösen a gabna árát. Hogy csak egy példát
idézzünk: két hó alatt a kenyérliszt másája
körülbelül 2 ritál növekedett, míg szerte-
árványban és megdöbbent emelkedés.

— **Rosszat sejtene** a szász atyafi-
ak. A szász egyházi consistorium N.-Szebenben
a mult hó 30-án tartott ülésében főbb vo-
náisában megállapított azon felirattal, melyet
a brassói egyházmegyében levő magyar egy-
házközségek elszakadásának esetében a minis-
teriumhoz fognak intézni.

— **Gyászos munka.** Fogarásból írják
a „Tageblatt”-nak, hogy júli. 26-án egy tör-
vényeszi bizottság a szomszéd B. közösgében
egy 18 nappal azelőtt eltemetett hullát ása-
tott ki. Egy áldott állapotban levő leányt ugya-
nis — a mint mondják — fivére megöltöt s
ennek következtében meghalt. Kísáratkorazon-
ban a holttestet annyira enyészettek indult,

hogy az orvosok nem határozhatták már meg a
halál okát.

— **Necrolog.** Nagy-rádrói és maros-
vásárhelyi Kőrösi József és neje Hegyessi É-
rsebet keseredett szívvel tudatják, a pártalan
jószágú és anyának Vajda Szentiványi Gon-
dos Róziája özvegy idős Kőrösi József-nek
1875-iki évi július 30-án délután 2 órakor
hosszas szenvedés után Magyar-Régenben tör-
tént gyászos kumulát 67 éves korában. Béke
porair!

— **Megjelent és szerkesztőségünkhöz**
is beküldött: „A metanasta jázók magyar
nemzetiségéről. Történelmi tanulmány dr. Szom-
bathy Ignácztól.” Nyomatott Győrött, Czéh
Sándornál.

— **Magyar kézzimnemek a pári-
si földrajzi kiállításon.** Londonból érkez-
tek hírek szerint hazánk a párisi földrajzi kiállítá-
son igen előnyösen van képviselve. Pest váro-
sának kataszterét oly kitűnően mondják, hogy
egyenlő sorban áll London és Bécs hason mu-
káival. A magyarkataszter feltehető egyse-
rű s cölirányos skémáról állított ki, mely ál-
talanos elismerést arat.

— **Macchiavelli plagiator.** Tranta-
fillis Szilárd, velencei főrelátónai tanár kö-
zelebb „Nicolo Macchiavelli egli scrittori Greco-
Cimazoli könyveseket tett közé, mely egész
Olaszországban nagy feltűnést keltett. Eddig
ugyanis általánosan azt hittek, hogy Macchia-
velli nem tudott görögül. Transiliss azonban
most azt bizonyítja, hogy Macchiavelli iratainak
néhány leghámlatosabb mondanása szorló-szóró
görög szerzőköl van átvéve, tehát plagium.
Macchiavelli „Titus Livius decedjái című mű-
vének második fejezete szorló-szóra Polybios gör-
ög történelmi 6-ik könyvéből; az „II Princí-
pe” (Macchiavelli leghíresebb műve) bevezetését
Isocratesből; a „haragról és orvosszerieiről” írt
értekezés Plutarchból vannak fordítva. Az olasz
sajtó e felfedezésről, hogy a nemzeti hűségnek
épen nem ideg, helyesnek ismerte el.

— **Egy rendkívüli nagy** aloe van
az oxfordi egyetem kertjében, mely valóban
megérdemli, hogy a természetkedvelők megfi-
gyeljék. Ez óriás növény egy nagyság, mint
szépség tekintetében túl tesz az eddig láttakon
30 láb magas és 11 1/2 lábnyi átmérővel bír,
levelei 5 1/2 lábnyi hosszúk és 8 hüvelyknyi
szélesek. törzse 6 lábnyi széles. Bimbói csak 2
— 3 hüft múlva fognak kinyílni. Ez lesz első
és utolsó virágzása, mert virágai felelőztik
összes életművét. Az agave aloe a forró ög-
yözöltsé, s házjában minden tíz évben virág-
zik s hal el. Angliának egálja alatt azonban
50 évre volt szűkege, míg bimbókat hajthatott.

— **A délfraanciaországi** vízkáro-
sultak javára valóban megfélelő események gyű-
ltek s remélhető, hogy a szenvedett anyagi
károkjórómán egészen fedeztetni fognak. A Mac-
mahon marsallné elnöklöte alatt álló segélyző
bizottság 8,600,000 frankot gyűjtött. Ez ősz
szegnek egy része, mintegy hatmillió 400,000
frank a megromlott vagy elcsorogt házak kitar-
tásához, illetőleg felépítésére, 2 millió a ve-
szteszhez, mint marhádlomány kárpótására fog
fordulni. A többi pedig segélyadományoké
osztatik ki a károsultak között.

— **Aquilejában** római circeus akad-
tak. A hajdani óriási épület ma természetesen
csak romjaiban látható, nagyságáról azonban
tanusodik az, hogy szélessége 44 és hossza
150 öl volt. Az ásatások, a circeus belsejének
megismerése céljából erősen folytak. Ná-
mely dolgokat sejtetheti ugyan a római Cara-
calla-circeus után, egészen vére azonban még is
a római circeus berendezése eddig ugyszól-
ván teljesen ismeretlen.

— **A kilencz farku macska** már
múködik Angliában, hol nem rég elutazt ismét
felvetették a testi büntetésnek közé. Egy
londoni rendőri pár részleteiben leírja a bünte-
tésnek közébb történet alkalmazását. E
leírásból idézzük a következőket: „E hó 21-
én hajtatott végre két rablón a rájuk ki-
mért testi büntetés, mely 15 körbocsátásból
állott. Már az ítélet kihirdetése is iszonyú
reméltetése a rablót. Az „egyik azt
mondá a törvényszéki szolgának: „szívesebben
visselek el a fegyházi büntetés, de a kilencz-
farku macskát soha sem rázhatom le magam-
ról.” Midőn pedig befogták a kalodába, iszo-
nyuan jajgatott. Az első körbocsátásra elor-
dította magát s az egész büntetés alatt sirt, kí-
áltott, jajgatott és kegyelemért esdekelte. A má-
sik rabló elszantabbnak látszott, de szintén
jajveszékelt s nyöszörgött minden útser.” És
az illyerköltő büntetésről mondják az angolok,
hogy teljesen megfelel honfitársak érzületének.

— **Tengeri-nyul lakoma** tartottat f.
hó 27-én a bécsi Cur-salonban. Bécsben ugya-
nis már régebben tengerinyulenyésztő társulat
alakult, melynek az a célja, hogy a lakosság-
nál olos, egészséges ételt elzárkelt honosítson
meg. Ez állat haza kivétel fehér, mint a csir-
kehus, és igen jóízű; a dőlí ocedán nagy tek-
nős békának húsra emlékeztet, melyet töme-
gesen szállítanak Hamburgba. Franciaország
évenként 80 millió tengeri nyulat fogyaszt, ma-
ga Páris is vagy 3 millió. Németországban is

alakultak egyletek a tengeri nyulak tenyészté-
sére és a kormány tetemes segélyben részesíti
őket. Angolországba — mint Malmesbury lord
a felsőházban felemlíté, magából Ostendéből is
egy milliót hoznak be: a szűcsök és kalaposok
évenként vagy 30 millió tengeri nyul börtöt
dolgaznak fel. Igaz, hogy a tengeri nyulat egy-
előre még importálni kellene, de kiváló figyelem
mel érdemel azon közművelő, hogy a nyul éven-
ként hat-nyolcszor is költözik és mindannyi-
szor 4—12 kölyköt hoz a világra. Ez a temér-
dek sarjadék egy-két év alatt mind hasonló
mértékben gyarapszik, és így a gyarapodás
roppant.

— **Villanyos puzzi.** Egy amerikai lap
azt állítja, hogy ha hét fiatal leány, vagy asz-
szony, csakhogy fiatal legyen, kezbe vesz egy-
egy külön fémből készült villanyvezetést, s áto-
livel megegyezik egymást, akkor a tagadót
azok vilány oly hatást ad, hogy a fiatal le-
ányok mindenyikét oly érzés hatja át, mintha
egy fiatal bajnos legény nyomta volna a csók-
ot ajkára. — Az illető lapnak ezen állítása
azt eredményezte, hogy másnap a városban levő
összes villanygyékek a legnagyobb kelendőségnek
örvendettek.

— **Honnan származnak a chiguno-
k?** E napokban Konstantinápolyban egy
sírásót fogtak el, ki már évek óta jellemtel-
felásta a felügyeletre bízott sírokat, s a hol-
takról leszedte a ruhákat és ékszereket. Külön-
öszeretettel ásta fel s szörnyeteg a fiatal asz-
szonyok és leányok koporsóit; és hajukat le-
vágva városban lakó fodrászoknak adta el, kik
chigunot készítettek belőle.

— **A „Vasárnapi Újság”** augusztus
1-jei száma következő tartalommal jelent meg:
Mátyr Gábor (arcképek). — „A feltámadás”
Költemény, Fejes Istvánról. — „Lapje de
kapra.” Elbeszélés, Varga Jánosról. A rend-
s közbiztonság őrei Törökországban (két képpel)
Erdősi Báltól. — Monasztir, macedoniai város
(képpel). — A muzeumokról Pulszky Ferenc-
zól. — Az állatok színei. — Viszhangok a le-
vegőben. — „A rejtelmes sziget.” (Verne re-
génye.) A marosvásárhelyi vértanúk emlék-
oszlója (képek) Déák Farkasról. — A halt ide-
járás. Borostyáni Nándoról. — Bé-
csi levél. — Irodalom és művészet, stb. rendes
rovatok.

A szerkesztő postája.

V. nek N.-Szeben Ajánlatát örömmel vettük
más iratokban nem lesz. Ha kapható, a kért tárgyat,
elküldjük.

G. K. urnak Segessvárt. Nem küldhetjük.
Kérjük intézkedni a beküldött 50 krajcz. hóváfordításá-
ról.

CSARNOK.

A földművelő.

(Weber „Demokrata”-ból.)

A természet mondá a madárnak: repülj!
a halnak, úszszál, az embernek, művelj a
földet. Földművelés és marhatenyésztés az a
két emelő, mely jobban táplálja az államot, mint
Péru arany- és ezüst-erei. A nép erősebb és
biztosabb támasza az országnak, mint a had-
sereg s ezen sző pór megszűnt többé gúny-
név lenni, mely egyébiránt azokat gyalázta, a
kik adták. Elmulat már az az idő, midőn a
legterhebb szénás vagy trágyás szekérnek a
le könnyebb cabriolet-tet ki kellett kerülni e
szóra „félre az útból, paraszt!” Az az idő volt
ez, midőn nekünk is, mint az indiánok pa-
risiaink voltak a korvly brashinok mellett.

A földműves minden állásnak közt a leg-
korlatozottabb ember, mert foglalkozásán-
ak természet, a föld művelésével elszigetel-
ten és saját szellem művelésével időt tar-
ja, s ezért tartozott ő mindig az utolsó osz-
tályba; ő, kinek tulajdonképen az elsőben
volna helye; ezért utolsó, mint Amerikában az
indian, bár ott van a tulajdon otthona! mig
Szevoiban, Angliában és Svédországban már
korábban szabad volt egy-egy szót szólnia.

A földműves sok tekintetben hasonlít a
gyermeknek, de kényerét, melyet tőle sokszor
oly háttalanul elragadnak, arcza jerejtelenség
keresi, hogy az erendő bűn őtka teljessébe
menjen, melytől még az országjárás is ki-
tarjaskedik, hol esupa kenyérgyümölcsöt, ríz-
szet, gesztenyét, gyümölcsöt, pityó-
kát esznek.

Nincs kenyér trágya nélkül; ennek
volt oltára is a romaínak s nem volt mit
csufolkodni az oeconomia ama kissé költői
hajlamu tanárának, ki a trágyát a földművelés
lelkének nevezte. A földműves a nélkül,
hogy görögöt olvasna, jobban tudja a városiak-
nál, hogy a régienek az oeconomia a politika
ellentéte volt — házi jogot jelent.

A földműves képviselője a szűcsök és ken-
ek, a kereskedő a jóllétnek, a jóllét a gazdasá-
gának és fényességnek. Ezek egy viszonylanak
egymáshoz, mint alapok, középtök és felsőkök.
Az alapokból legutóbban a középtökra tekin-
tek s ha ezt elértek, akkor már a felsőkökra
beszélnek. Csak a földműves marad meg egy-
szertének és elgültnek — s azért szeretem
én őt.

(Folytatás következik.)

KÖZGAZDASÁG

A tyuk-tenyésztés.

(Folytatás.)

De ha egyszer valamely betegségnél
okait felismertük, akkor természetesen azon le-
gnyom, hogy ezen okokat eltávolítsuk, s így a
baromfi-vésznék két fő-okát: a romlott víz vi-
zet és romlott levegőt távol kell tartani a ba-
romfi, mi éppen nem valami oly nehéz ro-
pant költségű és fáradsággal járó dolog. Olyan
helységeket, hol folyóvíz van s a baromfi
kedve szerint iszik és fürdik, aligha fordul elő
ezen járvány, s ha ragály által oda vitetik
is, nem lép fel oly pusztító düvel, s egyes
eseteket kivéve, tömeges döglést nem tapasztal-
hatni.

Tehát újra meg újra ismétlőjük: tiszta
és elegendő víz ivó-víz, szellős, tiszta otlok,
a legfontosabb óvszerek ezen baj ellen. Nyáron
igen cseleszőrű özetet a vízbe keverni; ezt
tettem később én is, s tyukjaim szépek és
egészségesek maradtak akkor is, midőn köz-
vetlen szomszédságunkban a járvány dübörgött.
Ezen óvszer használatára pedig maguk a tyu-
kok figyelmeztettek engem a következők módon:

Ha neha véletlenül egy-két tyuk a baromfi udvar-
ból a kertbe szökött, észrevettem, hogy először is
a sokat kerestek fel, s bár én nem voltam,
mégis oly mohón nekik estek, mint ha két na-
pig nem lettek volna. Ebből következtettem,
hogy természetes ösztönüket követően, győgye-
szer gyantán keresik és eszik ezen savtartalmu fü-
met. Ezentul mindennap, az egész nyáron át,
délben, midőn friss víz kapnak (nagy hőssé-
ben 6—8-szor is adtam a tyukoknak friss vi-
zet) özetet kevertem bele, egy itetőre
két evőkanállal, — s azt tapasztaltam, hogy
igen jóízű isszák a savanyus vizet; azoknál-
sávanysá pókosztát, sóskát, adtam nekik, a mellett
felváltva száraz és nedves eledelt, s gyönyörű
pédányokat neveltem minden lepkésőbb baj
nélkül kezekedtem érte, hogy mindazok, kik
tandósomot követik is egy bálnak a baromfi-
val, a mint e sorokban gyakorlati a természet
törvényein és természettudományi ismeretek
alapul tapasztalataim és észleléseim szerint
leírtam, igen kielégítő eredményre jutandak.

Mielőtt a tyuktenyésztésről szóló fejezet
bevezetőnk, ígértetemet kell beváltanom, s
csebelemmel tisztelt olvasóimnak, hogyan hoz-
tam létre egy valóban csoda szépségű, rend-
kívüli nagyságu tyuk-fajt. Meg kell jegyez-
nem, hogy én csupán kedvtelésből tartottam baromfi-
t, mert hogy nagyban, a haszon végett te-
nyésztésbevettem, arra sem helyem, se n időm
nem vala. Egy kopár bekerített udvar volt az
egész, a mivel rendelkezhettem. Ennek meg-
népesítésére azonban nem vásároltam valami
drága külföldi tyukokat, hanem minden hit-
vásár alkalmával jókor reggel bejártam a pia-
czot, s ha egyik vagy másik falusi asszonytól
igényeimnek megfelelő tyukot láttam (milyen-
nek kell annak lenni, azt már fentebb leírtam)
azonnal megvettem, s így sikerült 10
igen szép példányt szereznem, melyek közt
egy kitűnő szép tiszta cochinchina fajból való
fehér, egy fekete és egy kendermagos (Princz
Alfred-faj) így nevezik az angol királyné, Victo-
ria férje, Coburg herceg után, kiesen ritkaság-
söcchin china-tyukfajt létrehozta) tyuk volt
— a többi félvér-cochinchina, brama-putra,
mely egy pár közönséges, de igen sok közül
kiválogtatott hamuszín jérce, és egy pár gön-
dör-vagy bodri tyuk, — ezeket azért vettem a töb-
bihez, mert a bodri-tyukokat és korán tojnak,
és igen jól viselik gondját a csibéknek,
de egyrészt azért is, mert kísérletet akartam ten-
ni, vajjon milyen nagyra lehet ezen, eredetileg
kicsi tyuk-faj terjesztés által növelni.

Folyt. kor.

Kimutatás.

A kolozsvári takarékpénztár 1875. július ha-
vi üzletforgalmáról.

Bevétel.

312 betét után 134,970 ft 18 kr, visszafizetett
előlegek 173,775 ft, visszafizetett
előlegek 8,140 ft, befizetett kamatok váltó s
előlegek után 4,192 ft 33 kr, illetékek 1,090
ft 34 kr, értékpapírok után befizetett ka-
mat 1,611 ft, jelzálogkötelesek után befizetett
kamat 665 ft, elhelyezmények után be-
fizetett kamat 1,115 ft 47 kr, részvény átirá-
sati díjak 24 ft, házbér az intézet saját há-
zaai után 575 ft, államilletékek előlegek után
34 ft 25 kr.

Összesen 326,192 ft 57 kr.
Pénztári maradvány június hó 30-áról
103,903 ft 59 kr.

Főösszeg 430,096 ft 16 kr.
Kiadás.

Visszafizetett betétek s kikötött kama-
tok 191 tétel után 63,765 ft 39 kr, betéti
folyó kamatokra 7 ft 57 kr, lezásmintái váltó-
kra 145,594 ft, előlegek értékpapírokra
4,600 ft, jelzálogkötelesekre 6,000 ft, ér-
tékpapírok vételére 65,124 ft 50 kr, értékpá-
pírok kamata 951 ft 05 kr, bécsi bank-

háznak 1,115 ft 47 kr. 1872. évi részvény-
kamat s osztalékra 50 ft, 1873. évi rész-
vénykamat s osztalékra 60 ft, 1874. évi rész-
vénykamat s osztalékra 590 ft, közelségi köl-
ségek 32 ft 75 kr, tiszti fizetések 396
ft 66 kr, megjelölési tiszteletdíjakra 117 ft,
aprólékos költség az intézet saját házaai után
23 ft 50 kr, bélély-illetékek kifizetett betéti
kamatok után 3 ft 66 kr, állam-illetékek elő-
legek után 34 ft 25 kr.

Összesen 338,465 ft 80 kr.
Pénztári maradvány július hó 31-ikén
141,630 ft 36 kr.

Főösszeg 430,096 ft 16 kr.
Kolozsvárt. 1875. július 31-én

Kimutatás.

A tordai kisegítő pénztár-egylet forgalmáról
július havában 1875.

Bevétel.

Pénztári maradvány június hó 12,431
ft 24 kr, havi rendes és rendkívüli betét
9030 ft 68 kr, könyvdíjban 10 ft 50 kr,
kamato, provisio és váltódíjban 1412 ft 19 kr,
bélély díjban 49 ft 60 kr, 186 tagtól visszafizetett
kölesön 46,105 ft.

Összes bevétel 69,039 ft 21 kr.
Kiadás.

187 vátó mellett kölesön 47,680 ft,
kezelési kiadás 451 ft 29 kr, bélélyre 49 ft
60 kr, tőke visszafizetés 12,976 ft 33 kr,
pénztári készlet 7881 ft 99 kr.

Összes kiadás 69,039 ft 21 kr.
Tordán, 1875. augusztus hó 1-én
Közi az igazgató választmány.

Kimutatás.

A kolozsvári kisegítő pénztár-egylet forgalmáról
július havában.

Bevétel:

Pénztármaradvák a mult hóról 92,217 ft
83 kr, bevételek után 119,496 ft 54 kr, ka-
mat, feldíj, 11,903 ft 27 kr, bélélydíjban
396 ft 20 kr, Egyetli házaai után 560 ft —
kr, 1362 esetben visszafizetett kölesön 502,708
ft 62 kr,

Összesen 727,222 ft 46 kr.
Kiadások:

1334 esetben kölesön 489,235 ft 55 kr,
tisztviselők tisztelet 1069 ft, 99 kr, irodai
kellékek 30 ft 79 kr, bélélyre 350 ft —
kr, kamato 17 ft 26 kr, segélyadások 58 ft
— kr, adóba 500 ft — kr, betéti visszafizet-
ések 101,648 ft 37 kr,
Pénztármaradvák a mult hóról 134,412
ft 50 kr,

Összesen 727,222 ft 46 kr.
Kolozsvárt, július hó 31.

Klatsobetz János, Kozák Ede,
aligazgató, pénztárnok.
Geltch János,
főkönyvezető.

Erdélyi részi piacok árjegyzéke.

— **A gy-fővárosi** piac árai júli.
31-ől 1875. (alsó-ausztriai mérő.) Tiszta-
buzza 3 ft. 65 kr. Rozs 2 forint, 25 kr, Elegy-
buzza 2 ft 90 kr, Zab 1 forint 70 kr, Széna
1 ft, 80 kr. Almossalma 1 ft 55 kr. Zsup-
szalma 1 ft 25 kr, Egy öl fa 9 ft — kr.
Marhabús 20 kr, Konyhaliszt 13 kr. Borso 30
kr. Lencse 30 kr. Paszuly 30 kr. Köles 24 kr,
Burgonya 2 ft 88 kr, Disznózsír 6 Okr, Hagy-
ma 8 kr, Fokhagyma 10 kr.

— **Sz.-Régen** piac árai július 29-ől
1875. (alsó-ausztr. mérő.) Tisztabuzza 4 ft 60
kr, rozs 2 ft 20 kr, elegybuzza 3 ft 20 kr,
zab 1 ft 60 kr, széna 1 ft 20 kr, almossal-
ma 50 kr, zsupszalma — kr, egy öl fa 8 ft
— kr, marhabús 18 kr, konyhaliszt 8 kr, bor-
só 20 kr, lencse 20 kr, paszuly 20 kr, köles
24 krajczár, burgonya 1 forint — krajczár,
disznózsír 60 kr, hagyma 3 krajczár, fokhag-
ma 5 kr.

— **A n.-enyedi** piac árai júli. 29-én
1875. (alsó-ausztr. mérő.) Tisztabuzza 3 ft 75
kr, elegybuzza 2 ft 75 kr, rozs 2 ft — kr,
zab 1 ft 40 kr. pityóka 2 forint — krajczár,
kr. Egy főt disznózsír 54 kr. egy kupa borso 16
kr. lencse 24 kr, paszuly 20 kr, Egy kupa ke-
nyér liszt 11 ft 24 kr. Egy font marhabús 20. Egy
mázsa széna 2 ft 50 kr. Egy öl táfia kemény
9 ft — kr almossalma 45 kr, zsupszalma
55 kr, köles 28 kr, hagyma 6 kr, fokhag-
ma 8 kr.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Augusztus 3-án 5% Metalikus 7095 ft
Kamat 5% Nemzeti kötvény 7390 —
ft 1860-iki államkölnök 112.25 Bankrésze-
nyek 933. — Híttelárszénnyek 218.75 London
111.35 ft. Ezüst 100.85 Cs. kir. arany 524 —
— Napoleon-or 889 — 100 mark németár-
táki 54.80 —

Urbéri kötvények: Magyarországi 82.40
Temesvári 80. — Erdélyi 80.80 Horvátors

tru Școală - BCU Cluj-Napoca.